

Blagri (Mt 5,3-12)

I Blagor ubogim v duhu, *

kajti njihovo je nebeško kraljestvo.

II Blagor žalostnim, *

kajti potolaženi bodo.

III Blagor krotkim, *

kajti deželo bodo podedovali.

IV Blagor lačnim in žejnim pravičnosti, *

kajti nasičeni bodo.

V Blagor usmiljenim, *

kajti usmiljenje bodo dosegli.

VI Blagor čistim v srcu, *

kajti Boga bodo gledali.

VII Blagor tistim, ki delajo za mir, *

kajti imenovani bodo Božji sinovi.

VIII Blagor tistim, ki so zaradi pravičnosti preganjani, *

kajti njihovo je nebeško kraljestvo.

IX Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali, *

preganjali in vse húdo o vas lažnivo govorili.

Veselite in radujte se, /

kajti vaše plačilo v nebesih je veliko. *

Tako so namreč preganjali že preroke, ki so bili pred vami.

Vse presegajoča pravičnost Božjega kraljestva

Z blagri se v evangeliju po Mateju začne Jezusov govor na gori. Pisec se je izkazal kot pravi besedni umetnik. Razdelil je besedilo na dve kitici, ki vsebujeta po štiri blagre. Na začetku in na koncu Jezus svojim poslušalcem obljubi nebeško kraljestvo, torej zveličanje. Ta obljuba je torej neke vrste okvir. Poleg tega je četrti in s tem zadnji blagor obeh kitic posvečen pravičnosti. Jezusovi učenci morajo namreč najprej iskati Božje kraljestvo in njegovo pravičnost (Mt 6,33). Kako skrbno je Matej ta odlomek obdelal in mu s tem dal novo usmeritev, vidimo šele, ko ga primerjamo z Lukovim besedilom. Tam namreč najdemo samo štiri blagre. Jezus jih je namenil ubogim, lačnim, tistim, ki jokajo in vsem, ki jih drugi zavračajo zaradi Sina človekovega (Lk 6,20-23). Oba evangelista sta te motive prevzela iz spisa oz. vira Jezusovih izrekov, ki je tedaj že obstajal. Matej je to besedilo dopolnil in mu dal nov poudarek. Medtem ko je zgodovinski Jezus blagroval ljudi, ki so trpeli zaradi pomanjkanja – revščine, lakote in stiske, je Matej v besedilo vnesel etično raven, saj Jezus v svojem govoru na gori razlaga, kako naj njegovi učenci živijo. Na ta način je blagre tesno povezal z vsebino govora in Jezusovega nauka.

Blagodejna razlika

Bog ne razsoja in ocenjuje po človeških merilih. Kdor se usmerja po Jezusovih besedah, pa lahko zaupa, da bo ta način življenja obrodil bogate sadove. V tej veri je treba vztrajati predvsem tedaj, ko kaže, da zlo zmaguje nad dobrim. Obljube, ki so povezane z blagri, naj nas torej opogumljajo. Oglejmo si na tem ozadju vsebino posameznih blagrov:

I: Izraz „duh“ se nanaša na človeški duh. Mišljeni so obupani in pomoči potrebni, duhovno gledano pa tudi v duhu nizki in ponižni, ker so odprti za Božje delovanje in pripravljeni, da mu služijo. O njih pravi psalm: „Blizu je GOSPOD tistim, ki so skrušenega srca, tiste, ki so potrtega duha, rešuje“ (Ps 34,19).

II: S tem, da je Matej tiste, ki jokajo (Lk 6,21) preimenoval v *žalujoče*, navezuje na besedilo preroka Izaija, ki napoveduje Božjega Maziljenca (Iz 61,1-3). Le-ta bo oznanil blagovest ubogim (glej prvi blagor) in potolažil vse, ki žalujejo.

III: „Ponižni bodo dedovali deželo“ (Ps 37,11). Doslej so v njej vladali krivičneži, ki so ljudstvu onemogočili, da se razveseli obilja, s katerim je Bog deželo blagoslovil. Jezus sam je prapodoba takega krotkega ter ponižnega človeka (Mt 11,29 in 21,5).

IV: Ne zadostuje, da le hrepenimo po pravičnem svetu. Pravičnost v tem primeru označuje predvsem Božjo voljo ter njegove zapovedi. Lakota in žeja torej izražata, da se človek trudi, po njih živeti. Blaženi so tisti, ki pravično živijo. Nekoč bodo deležni Božjega zveličanja, ki so mu pripravljali pot.

V: Da bodo od Boga dosegli usmiljenje vsi, ki so tudi sami usmiljeni, je misel, ki jo v judovstvu in krščanstvu pogosto najdemo, med drugim na primer v priliki o služabniku, ki ni maral odpustiti (Mt 18,23-35).

VI: Srce je v Stari zavezi sedež mišljenja ter hotenja in s tem osrednji del človeka. Čisto srce se usmerja po Božji volji. Gledati Boga pa je obljuba prihodnjega sveta.

VII: Obljuba navezuje na zapoved ljubezni do sovražnikov (Mt 5,44-45). Tudi oni so Božji otroci; kdor jih ljubi, torej ljubi nebeškega Očeta in je njegov sin. Zato evangelist samo v tem primeru govori o tem, da bodo Jezusovi učenci Božji sinovi. Delati za mir pomeni, da tudi nasprotnikom delamo dobro, za nje molimo in tako hudo premagamo z dobrim.

VIII/IX: Blagor pripravlja zadnji odlomek. Evangelist ga je namenil vsem, ki se trudijo za pravičnost in so zaradi tega preganjani (1 Pt 3,14). Tako se je godilo tudi Jezusu, ki ga je zaradi tega dohitela celo smrt kakor mnoge pravične Stare zaveze (Mdr 2,10-20). Zadnji blagor nam v tem duhu predoča, da se preganjanje verujočih dogaja tudi zaradi Kristusa. Vendar naj se že v trpljenju veselijo. Obljubljeno jim je namreč bogato nebeško plačilo. To jih povezuje s preroki, ki jih je dohitela podobna usoda.

Avtor:

Klaus Einspieler, referent za Sveto pismo in liturgijo krške škofije
klaus.einspieler@kath-kirche-kaernten.at